

НОВЕЛИ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ (ЗА ПРОЕКТОМ ЦПК)

Шевердін Максим

VII Західно-
український
правничий
форум АПУ

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПРОЦЕСУ

**Змагальність –
«наше все»**

- процесуальні повноваження суду виходять з принципу виконання судом у цивільному процесі виключно ролі арбітра і ніколи – слідчого

**«Йдемо за предметом,
а не за суб'єктом»**

- юрисдикція між загальними, господарськими та адміністративними судами розмежовується залежно, в першу чергу, від предмета спору, а не суб'єктного складу сторін

«ПОХІДНІ ВИМОГИ»

- З метою попередження юрисдикційних спорів та "дублювання" цивільних, господарських, адміністративних справ вводиться поняття "похідних вимог"
- В одній позовній заяві може бути об'єднано декілька вимог, пов'язаних між собою підставою виникнення або поданими доказами, основні та похідні вимоги
- *Похідною позовною вимогою є вимога, задоволення якої залежить від задоволення іншої позовної вимоги (основної вимоги)*
- **АЛЕ:** Не допускається об'єднання в одне провадження кількох вимог, які належить розглядати в порядку різного судочинства та щодо яких законом визначена виключна підсудність різним судам

ПОЗОВНЕ, СПРОЩЕНЕ ТА НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

- Дотримання розумних строків розгляду справ, процесуальна економія та зменшення навантаження на суди мають бути досягнуті за рахунок спрощення процедури та прискорення розгляду нескладних та менш значних справ, а в передбачених законом випадках – розгляду справи без виклику сторін
- Для менш складних справ, які не можуть бути розглянуті в процедурі наказного провадження, передбачений розгляд у порядку спрощеного позовного провадження

Позовне провадження

Загальне провадження

Пред'явлення позову до суду

≤ 5 днів

- Відкриття провадження
- Вибір форми провадження

- Залишення позовної заяви без руку, надання строку на усунення недоліків
- Повернення позовної заяви
- Відмова у відкритті провадження

Якщо

- справа є малозначною або
- суд задовільняє відповідне клопотання

Спрощене провадження

- залишення позовної заяви без розгляду
- закриття провадження у справі
- закінчення підготовчого провадження та призначення справи до судового розгляду по суті
- з'ясування питання щодо укладення мирової угоди
- уточнення позовних вимог, заперечень проти них
- об'єднання справ і роз'єднання позовних вимог
- вступ у справу третіх осіб, заміна відповідача
- прийняття зустрічного позову
- з'ясування чи надані всі докази, визначення порядку їх дослідження

- призначення експертизи, виклик експертів, свідків
- забезпечення позову, зустрічне забезпечення
- вирішення заяв та клопотань учасників справи
- направлення судових доручень
- врегулювання спору за участі судді за наявності згоди сторін на його проведення
- вирішення питання колегіального розгляду справи
- призначення дати, часу і місця розгляду справи по суті

Підготовче засідання

Може бути відкладене або оголошено перерву

Розгляд справи триває ≤ 90 (120) днів

≥ 15 днів

Відзив

Підготовче провадження триває < 60 (90*) днів

Відповідь (позивача) на відзив

Пояснення третіх осіб щодо позову або відзиву

Заперечення відповідача

Судове засідання – початок розгляду справи по суті

Судове рішення

Судове засідання – початок розгляду справи по суті

≤ 30 днів

≤ 15 днів

Відзив

Відповідь (позивача) на відзив

Розгляд справи триває ≤ 60 днів

Пояснення третіх осіб щодо позову або відзиву

Заперечення відповідача

Судове рішення

Критерії визначення форми провадження

- ціна позову
- значення справи для сторін
- спосіб захисту
- категорія та складність справи
- обсяг та характер доказів
- кількість учасників справи
- значний суспільний інтерес до справи
- думка сторін щодо порядку розгляду

* Підготовче провадження може бути продовжене ще на 30 днів

Наказне провадження в господарському та цивільному процесі

*Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ:

- про стягнення заборгованості за письмовим договором (якщо заборгованість не перевищує 50 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб) (ГПК, ЦПК)
- про стягнення заробітної плати (ЦПК)
- про стягнення компенсації витрат за проведення розшуку відповідача, боржника, дитини або транспортних засобів боржника (ЦПК)
- про присудження аліментів (в розмірі 30% прожиткового мінімуму) (ЦПК)
- про повернення вартості товару неналежної якості (ЦПК)

Заяви по суті справи

«Електронний суд»

- викладати свою позицію у справі учасники справи зобов'язані у визначених кодексом процесуальних документах, а саме в заявах по суті справи: в позові, відзиві, відповіді на відзив і запереченні, поясненні третьої особи
- можливість здійснення судочинства із застосуванням інформаційних технологій ("електронний суд"), зокрема, вчинення всіх процесуальних дій через засоби електронного зв'язку з відповідними механізмами ідентифікації та безпеки

ПРЕДСТАВНИЦТВО В СУДОВОМУ ПРОЦЕСІ

- Застосовано зміни до Конституції України щодо представництва інтересів осіб в судовому процесі адвокатом, за виключенням представництва у малозначних спорах, а також стосовно представництва малолітніх чи неповнолітніх осіб та осіб, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена

ПРАВИЛА РОЗГЛЯДУ СПРАВ ВЕРХОВНИМ СУДОМ

- Окрему увагу в законопроекті приділено забезпеченню діяльності Верховного Суду та створенню механізмів, які забезпечать єдність правозастосовчої практики в рамках єдиного касаційного провадження
- Верховний Суд розглядає справи у складі колегії з трьох або більшої непарної кількості суддів
- Якщо колегія не погоджується з практикою правозастосування у подібних правовідносинах, яка має місце в рішеннях іншої колегії в межах цієї ж палати, іншої палати цього ж касаційного суду або іншого касаційного суду, така колегія може передати справу на розгляд палати, до якої входить ця колегія, або об'єднаної палати відповідного касаційного суду, або Великої Палати Верховного Суду відповідно

Касаційний перегляд рішення

Судом касаційної інстанції є Верховний Суд, який переглядає судові рішення в касаційному порядку в складі:

- колегії суддів у складі трьох суддів (колегія)
- судової палати відповідного касаційного суду (палата)
- Великої Палати

Розгляд за правилами спрощеного позовного провадження

~~Встановлення та перевірка фактичних обставин~~

~~Подання нових доказів~~

Письмове провадження без судового засідання у визначених випадках

- Судове рішення**
- залишити судові рішення без змін, а скаргу без задоволення
 - скасувати судові рішення і передати справу на новий розгляд або для продовження розгляду
 - скасувати судові рішення і ухвалити нове рішення або змінити рішення
 - скасувати постанову суду апеляційної інстанції і залишити в силі рішення суду першої інстанції
 - скасувати судові рішення і закрити провадження у справі чи залишити заяву без розгляду
 - визнати нечинними судові рішення і закрити провадження у справі
 - скасувати свою постанову і прийняти одне з рішень, зазначених в пунктах вище

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Шевердін
Максим